

CROTALUS PRICEI

Door: Pete Strimple, 5310 Sultana Drive, Cincinnati, Ohio 45238, U.S.A.

Inhoud: Geschiedenis - Biotoop - Voedsel - Gewoonten - Voortplanting - De ondersoorten van Crotalus pricei.

* * *

GESCHIEDENIS

Crotalus pricei uit het zuidoosten van Arizona en het noordwesten van Mexico werd voor het eerst door Van Denburgh in 1895 beschreven als *Crotalus pricei*. De beschrijving was gebaseerd op een exemplaar dat gevonden was in het Huachucagebergte, Cochise County, Arizona en dat was verzameld door W.W. Price naar wie de soort werd genoemd.

In 1927 klasseerde Alfranio do Amaral deze ratelslang als gelijk aan *Crotalus triseriatus*, omdat hij geloofde dat het enige werkelijke onderscheid tussen de twee soorten geografisch was. Later, in 1931 verdeelde Klauber de soort *triseriatus* in ondersoorten waarvan er één *Crotalus triseriatus pricei* was. In 1940 beschreef Howard Gloyd een andere ondersoort van *triseriatus* als *Crotalus triseriatus miquihuanus*. Pas in 1946 deed Hobart Smith de soort *pricei* weer herrijzen en *Crotalus triseriatus pricei* en *Crotalus triseriatus miquihuanus* werden achtereenvolgens *Crotalus pricei* en *Crotalus pricei miquihuanus*.

BIOTOOP

Crotalus pricei is een montane (in de bergen voorkomend) vorm van de ratelslang, die op hoogten van 1900-2800 m of zelfs hoger kan worden aangetroffen. Er zijn een paar hoogtewaarnemingen onder de 1900 m, maar geen enkele van beneden de 1800 m.

Crotalus pricei kan gevonden worden in eiken- en dennenbossen (het bovenste gedeelte van de Upper Sonora-Life Zone), ponderosa dennenbossen (Transition Life-Zone) en naalddouwen (Canadian Life-Zone). Binnen deze gebieden kan *Crotalus pricei* vooral aangetroffen worden in of rond puinhellingen, op het zuiden gelegen rotshellingen, losse steenhopen, stenige ravijnen en met gras of bosjes begroeide hellingen met uitstekende rotsen.

VOEDSEL

Deze ratelslang eet voornamelijk hagedissen en muizen (evenals andere montane soorten). Twee hagedissen die vaak gegeten worden zijn *Sceloporus jarrovi* en *Sceloporus scalaris*. In gevangenschap kunnen jonge *Crotalus pricei* met naakte nestmuisjes worden grootgebracht en ze kunnen, soms met enige moeite, overstappen van hagedissen op naakte nestmuisjes.

GEWOONTEN

Crotalus pricei is een vrij nerveuze ratelslang die vaak ratelt wanneer hij benaderd wordt. Maar vanwege de kleine afmeting van de ratel kan het geluid ervan slechts op een paar passen afstand gehoord worden en makkelijk worden verward met het zoemen van een insect. Evenals andere montane ratelslangen, zal deze soort zich ook in nabij gelegen rotsen of een andere schuilmogelijkheid terugtrekken wanneer hij benaderd wordt. *Crotalus pricei* zont voornamelijk laat in de ochtend of vroeg in de middag, na die tijd gaan ze gewoonlijk op zoek naar voedsel.

Er zijn exemplaren van *Crotalus pricei* gevonden van maart tot november en ze worden soms bij vrij lage temperaturen gevonden. Een exemplaar dat in maart was aangetroffen, was buiten, toen de heersende temperatuur 11°C bedroeg. Deze ratelslangen schijnen de warme temperaturen, die vaak met andere ratelslangen geassocieerd worden, niet nodig te hebben; ze geven zelfs de voorkeur aan slechts matige temperaturen.

VOORTPLANTING

De voortplanting is gewoonlijk van maart-mei, waarbij de jongen geboren worden tussen juli en september. Vrouwtjes krijgen 3-9 jongen, die 15-20 cm lang zijn.

DE ONDERSOORTEN VAN *CROTALUS PRICEI*

Crotalus pricei pricei

Beschrijving.

Deze ondersoort heeft een grijze, grijs-bruine, bruine of blauwig-grijze basiskleur, met een serie van 39-63 (gemiddeld 52,1) paarsgewijs gerangschikte, bruine vlekjes. De vlekjes zijn rond tot min of meer vierkant, maar soms zijn ze samengevloeid, zodat ze een enkele streep of grotere vlek vormen. Gewoonlijk hebben ze ook één tot drie rijen vlekjes aan de zijkant, hoewel deze niet zo duidelijk zijn als de hoofdserie. De basiskleur is vaak bruin gestippeld of gevlekt.

De kleur van de buik is (tenminste aan de voorzijde) crème of beige en wordt naar de achterzijde toe donkerder vanwege een toename van donker gepigmenteerde stippeltjes. De buitenste zijden van de ventrale schubben zijn meestal niet getekend.

De kop heeft ook een bescheiden stippeling van bruin pigment. Vaak zijn er twee donkerbruine vlekjes in het occipitale gedeelte en een andere vlek in de nek. Er is ook een donkere postoculaire streep aan beide zijden van de kop die aan de achterkant boven de hoek van de bek loopt. Deze streep wordt vaak begrensd door de crème-kleur van de supralabialen.

De staart is onregelmatig getekend met 5-10 bruine strepen of vlekken. Het voorste gedeelte van de ratel is gewoonlijk crème- of rosekleurig, hoewel het bij sommige exemplaren oranje van kleur kan zijn.

Beschubbing.

Crotalus pricei pricei heeft gewoonlijk 21 rijen dorsalen, variërend van 21-23; 21-32 subcaudalen (gemiddeld 24,6) voor mannetjes en 18-27 (gemiddeld 21,5) voor de vrouwtjes. Het aantal ventralen bedraagt 149-162 (gemiddeld 157,9) voor de mannetjes en 151-171 (gemiddeld 162,6) voor de vrouwtjes.

Grootte.

Crotalus pricei pricei is de grotere van de twee ondersoorten en bereikt een maximum lengte van 66 cm. Er zijn verschillende meldingen van exemplaren van meer dan 50 cm lang, maar de meeste volwassen dieren zijn gemiddeld ongeveer 46-51 cm.

Verspreiding.

Crotalus pricei pricei heeft een vrij beperkt verspreidingsgebied in de Verenigde Staten, waarbij zij slechts in drie counties in Zuidoost-Arizona voorkomt. Binnen deze counties (Cochise, Graham en Santa Cruz) zijn er slechts vijf bergketens die door *Crotalus pricei pricei* bewoond wordt: het zijn het Chiricahuagebergte, het Huachucagebergte en het Dos Cabezasgebergte in Cochise County; het Grahamgebergte in Graham County en het Santa Ritagebergte in Santa Cruz County. Het gebied van deze ondersoort loopt door van Zuidoost-Arizona tot in Mexico. Het Mexicaanse gebied omvat noordoostelijk Sonora, west Chihuahua en West-Durango.

Crotalus pricei miquihuanus Gloyd

Voor het eerst beschreven door Gloyd in 1940 aan de hand van een exemplaar gevonden op 16 augustus 1938 bij Cerro Potosi nabij Galeana, Nuevo Leon.

Beschrijving.

De basiskleur van deze ondersoort kan bruin zijn, gelig bruin gelig of roodachtig bruin. Dorsaal is een serie van 43-53 (gemiddeld 59,3) bruine of bruin-grijze vlekken of vlekjes, paarsgewijs gerangschikt. Bij deze ondersoort neigen deze vlekjes ertoe in elkaar over te lopen, vooral aan de voorzijde, waarbij ze strepen of smalle vlekken vormen. Evenals *Crotalus pricei pricei* heeft deze ondersoort ook een lichte tot zware bruin gekleurde stippeling.

De kleur van de buik is gewoonlijk crèmekleurig grijs, die naar achter toe donkerder wordt vanwege een toename van het grijze pigment. De kleur van de kop is grijsig bruin. Er is een donkerbruine postoculaire streep, net zoals bij *Crotalus pricei pricei*.

De staart heeft een patroon van 10 of 11 smalle strepen die bruin gekleurd zijn. De onderkant van de staart is crème of beige gekleurd met weinig of geen grijskleurige vlekjes zoals die te vinden zijn op de buikschubben van het lichaam. Het eerste gedeelte van de ratel kan gelig bruin, oranje-achtig of zelfs roze-achtig gekleurd zijn.

Beschubbing.

Exemplaren van *Crotalus pricei miquihuanus* hebben 21 rijen dorsalen. Het aantal subcaudalen bedraagt 26-31 (gemiddeld 27,3) voor mannetjes en er is een vrouwelijk exemplaar dat 23 subcaudalen heeft. Het aantal ventralen bedraagt 137-141 (gemiddeld 138,7) voor mannetjes en het bovengenoemde vrouwtje heeft 143 ventralen.

Grootte.

Van de weinige exemplaren die van deze ratelslang beschikbaar zijn, is de totale, maximum lengte net beneden de 53 cm. De gemiddelde lengte van een volwassen dier is waarschijnlijk 38-46 cm.

Verspreiding.

Crotalus pricei miquihuanus heeft een beperkt verspreidingsgebied in Mexico en wordt alleen aangetroffen in het zuidoosten van Coahuila, het zuiden van Nuevo Leon en het zuidwesten van Tamaulipas. De ondersoort-naam *miquihuanus* komt van Miquihuana, Tamaulipas, de plaats waar het eerste exemplaar van deze ratelslang vandaan kwam. Dit exemplaar werd echter niet

als een ondersoort van *pricei* beschreven, totdat het holotype in 1938 werd gevonden en door Gloyd werd beschreven (zoals vermeld aan het begin van dit verslag over de ondersoorten).

Noot: De verschillen tussen deze twee ondersoorten zijn niet erg duidelijk, maar *miquihuanus* is over het algemeen bruiner, heeft een lager aantal ventralen en paarsgewijs gerangschikte vlekjes die wat vaker samenvloeien dan bij *pricei* het geval is. Maar naarmate er meer exemplaren van *miquihuanus* worden gevonden, lijkt alleen het lagere aantal ventralen bepalend voor het verschil tussen de ondersoorten.